

non quod nullas leges tulerit: id enim satis refutat Plutarchus o) & alii quos citat Forstnerus: p) sed quod comparatus ad Numam legislatorem, præ nimia paucitate legum, ut libitum imperitasse visus fuerit. Atque hujus rei manifestum nobis in promptu est argumentum. *Nam primo leges simplices sunt: ast crescente hominum calliditate pariterque malignitate crescere etiam debet astutia legum, quarum vetus simplicitas dolosa interpretatione facile posset everti:* q) Et sicut ante morbos necesse est cognitos esse, quam remedia eorum: sic cupiditates prius natæ sunt quam leges: r) Quare in corruptissima republica plurimæ leges f) quia plurimæ ibi se exerunt cupiditates.

a) Gruter. not. pol. ad Liv. h. l. b) Reinking. Regim. Sec. lib. 2. class 2. cap. 1. num. 10. c) Tacit. Annal. lib. 3. cap. 69. d) Boxhorn. Polit. lib. 1. cap. 9. not. ad n. 15. e) lib. 1. de legibus n. 18. f) Tacit. Germ. cap. 19 n. 6. g) Justin. lib. 2. cap. 2. n. 14. h) Ovid. i) Justin. lib. 3. cap. 2. n. 4. k) Cuiac. ad Novell. 22. in pr. l) Cicero 3. off. m) Fac Pol. Liv. part. 1. art. 7. n) 3. Annal. cap. 26. o) Rom. cap. 11. p) Not. pol. ad Tac. Ann. 3. cap. 26. q) Boxh. d. l. n. 10. r) Liv. lib. 34. cap. 4. s) Tacit. d. l. cap. 27.

2. per Curias cap. 13.

XVIII. Jam tempus erat introducendi ordinem iis, qui per leges concordiam alebant; hinc Curias instituebat Romulus. Quid fuerint Curia dubitatur: nomen esse Sabinum cum Scaligero sentit Facius. a) Plebem enim *Quirites* dixit: se *Quirinum*, Senatam *Curiam*, omnes eodem vocabulo, vario flexu. Quid autem res ipsa significet & quid per Curias intelligat Livius, fatetur se ignorare Joachimus Perionius: b) Budæus tamen c) assimilat eosdem paræciis apud nos, siquidem ipse Dion perhibet d) *curiam fuisse decimam partem tribus, certis sacris, certoque loco alligatam*. Fecerunt idem Athenienses, qui cives in tribus divisos, vicissim distinxerunt in partes tricenas, quas *γένη* s. gentes dixerunt. e) Atque inde est quod leges aliquas *curiatis* s. *curiatim* latas deprehendimus. Singulæ enim curiæ in septa congregabantur, ibique ad probandas vel improbandas leges, quæ ferendæ fuissent sententiæ, rogabantur. f) Observavit hunc morem ipse Augustus, qui in foro Tiberium adoptavit lege curiata. g) Præcipuus vero hujus ordinis finis erat, ne præ nimia multitudine civitas se ipsam in factiones scinderet & turbulenta excitaret factiones. h) Nam prævidens ista Romulus prævenire maluit quam præveniri. Eodem fere modo Venetos per tot secula constantem atque civilium conjurationum exper-

tem